

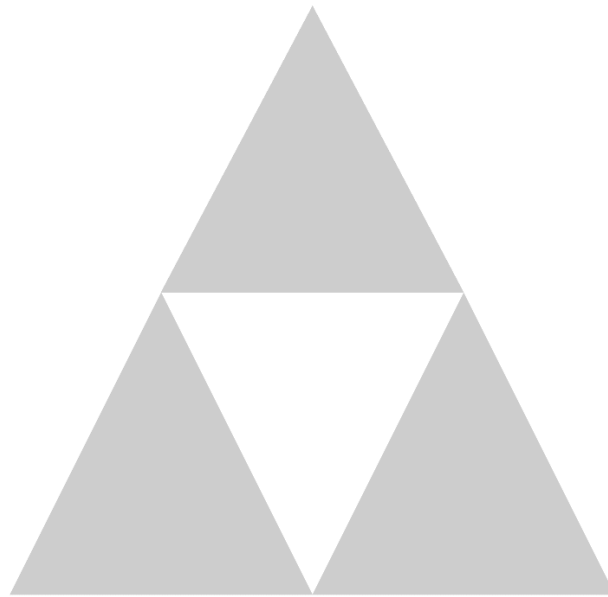

nr. 1. 2004

02.04.2004

6. årgang

NIFnytt

**Elektronisk medlemsblad
fra
Norske Inkassobyråers Forening**

Generalsekretæren har ordet side 2

Hva er forskjellen på avskjed og oppsigelse side 6

Fremtidens call-senter? Side 20

nr. 1. 2004

NIFnytt

02.04.2004

6. årgang

Leder

av generalsekretær
Thor A. Andersen

Ja, kjære medlemmer - da er vi over i et nytt foreningsår. Generalforsamlingen er vel overstått, denne gang med rekordstor deltagelse. Nye saker står formelig i kø og det nye styret vil få nok å henge fingrene i.

Formannskifte...

Som de fleste nå har sett har vi fått et formannskifte. Hans-Erik Tharaldsen, med sine 6 år som formann er den formannen som har sittet lengst. Hans-Erik har gjort en formidabel jobb så vel i som utenfor styremøtene. Han har loyet foreningen trygt gjennom en rekke viktige saker for bransjen og var sterkt medvirkende til at foreningen fikk minimalisert reduksjonen av salærene i mars 2002. Resultatet kunne vært urovekkende verre. Godt kjempet av foreningen, med Hans-Erik og styret i spissen. Hans-Erik har dessuten videreført tidligere formenns fokus på viktigheten av å ha en økonomisk sterk forening. Enkelt saker, forhandlinger, dialog med foreningens ansatte; listen var lang og arbeidsoppgavene mange. Alt har vært gjennomført på en profesjonell og ryddig måte. Slik er han jo - som alle vet. Tusen takk - Hans-Erik.

Foreningen er velsignet med et interessant rekrutteringsgrunnlag til sentrale verv. Mannen som overtar roret er jo ingen novise han heller. Baard Sig. Bratsberg har vært i bransjen i en mannsalder. For de av oss som har vært med noen år husker vi Baard fra media, fra komiteer og utvalg og fra de fleste samfunnsdebatter knyttet til betalingsproblemer og innfordring. Vi gratulerer Baard med vervet og ser frem til samarbeidet.

Nye prosjekter...

Det er ingen grunn til å hvile på laurbærene. I skrivende stund er jeg i forhandlinger med Bankpower om en rekrutterings- og vikarordning for våre medlemmer. Jeg er i dialog med Link Forsikringsmegling og Norwegian Brokers om en totalløsning på forsikring. Vesta Forsikring er i tillegg interessert i en utvidet løsning med dem direkte.

OG – ikke minst – er jeg i spennende dialog med ErgoEphorma om fortsatt utvikling av deres tjenester. Se neste punkt "Gladnyhet".

Gladnyhet...

ErgoEphorma har lenge vært en av våre hovedleverandører av informasjon fra offentlig registre og andre informasjonsdatabaser. Jeg vet de fleste i en eller annen form benytter ErgoEphorma i dag, og NIF har derfor forhandlet frem spesialpriser for medlemmene.

Prisene gjelder for følgende registre:

- Det Sentrale Personregister (DSP)
- Eiendomsregisteret (EDR)
- Eiendomsverdi (EDV)
- Løsøreregisteret (LOE)
- Enhets- og foretakregisteret (ENH)

fortsetter...

nr. 1. 2004

NIFnytt

02.04.2004

6. årgang

De nye prisene gjelder fra 1. mai. ErgoEphorma vil automatisk legge inn endringene for alle kundene de har registret som NIF medlemmer, men alle bør allikevel sende mail til ErgoEphorma for å være sikre på at dere får disse spesialprisene. For å være sikker på at dere får NIF rabatt så må dere sende mail til nifregistrering@ergoephorma.no for registrering.

DSP og Motorvognregisteret (DSM) krever tillatelse fra databaseeier. NIF har tidligere forhandlet frem en standard tilgang til disse informasjonsdatabasene for sine medlemmer. Dersom dere mangler tilgang til disse registrene eller har spørsmål ifm. dette så ta kontakt med Terje Mobrenna hos ErgoEphorma på tlf. 2326 1283 / 916 48 420 eller mail terje.mobrenna@ergo.no.

Ikkefulltsågladnyhet...

Våre tidligere samarbeidspartnere i kredittopplysningsbransjen har valgt å si opp avtalen med NIF. Hvordan dette vil slå ut i praksis er litt tidlig å si. De har vært generøse nok til å betale inn bidraget for første halvår i år. Inntektsbortfallet blir da kun kr 120.000,- i 2004. Styret har sagt at dette vil bli søkt dekket ved alternative inntekter og reduserte driftskostnader og ikke via økte kontingenter. Styret og undertegnede vil se om det er mulig å komme til alternative løsninger f.o.m. 2005.

Lønnsstatistikker, stillingsbenevnelser m.v....

Opp gjennom årene har jeg mottatt utallige henvendelser på dette området. Videre har jeg sett at en rekke medlemmer har hatt faktisk behov for juridisk bistand innenfor arbeidstager-/arbeidsgiverområdet. Dette var også en av grunnene til at jeg anbefalte foreningen å melde seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon. Valget falt på HSH Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon. MEN, tross dette og en rekke anbefalinger fra min side - ser jeg at det kun er noen få av våre medlemmer som har meldt seg inn. For å følge opp dette videre har jeg latt meg velge inn i et av HSHs Bransjeråd; Seksjon for Forretningsmessig Tjenesteyting. Til neste møte, 29. april, har jeg lovet å komme med anbefaling av to medlemmer som kan rekrutteres. Jeg skulle, personlig, ønske at jeg kunne anbefale flere og sender derfor ballen videre til dere; meld fra til meg om dere ønsker å stå på listen min over potensielle medlemmer!

Medlemsrekruttering...

Vi får fortsatt henvendelser om medlemskap. Man skulle tro at alle nå var medlem i NIF, men det finnes faktisk fortsatt noen - der ute - som ikke er medlem. Skal vi tro at de kommer i år? Økonomisk sett vil de aller, aller fleste spare penger på å bli medlem. Det dreier seg kun om å benytte de medlemstilbudene som foreligger.

Påske, fridager og BÅTPUSS...

Denne påsken tror jeg nok familien Andersen kommer til å være hjemme de fleste dagene. Kona må jobbe flere av påskedagene. Jeg har fått lov til å kjøpe ankervinsj og må montere den. OG - selv om jeg har plastbåt er det nok å gjøre for å få den sjøklar. Båtpuss, solrike dager og flott vårvær er bestillingen for påsken og jeg ønsker dere alle en RIKTIG GOD PÅSKE!

Innholdsfortegnelse:

Leder.....	side 2
Møtekalender våren 2004.....	side 4
Kurskalender våren 2004.....	side 4
Våre medlemmer, Case AS.....	side 5
Hva er forskjellen på avskjed og oppsigelse.....	side 6
Brukersamlingen 2004.....	side 7
Endringer i gjeldsordningsloven.....	side 8
Fremtidens call-senter?	side 20
ErgoEphorma's spalte.....	side 21
Autorisasjonsordningen.....	side 24

Møtekalender - våren 2004

Statistikkutvalget	14. april
Styremøte	15. april
Lovutvalget	20. april
Inkassoklagenemnda	10. mai
Inkassoklagenemnda	14. juni
Styremøte	17. juni

Kurskalender - våren 2004

Kurs III   29. april 2004
Kurssted   Lindorff AS på Skøyen i Oslo.

Påfyllingskurs 14. - 15. juni 2004
                         Namsmannen i Oslo

Kurs I: Gir et grunnlag for å behandle enkle saker, og kunnskap om rammebetingelsene for virksomheten
Kurs II: Gir spesialkompetanse på diverse felter, og kunnskaper om sentrale lovbestemmelser
Kurs III: For bevillingshavere og fremtidige bevillingshavere med økonomiske kunnskaper. Kurset inneholder et bevillingshaverkurs.

Fikk du ikke med deg forrige utgave av NIFnytt:

Sjekk her: <http://www.inkasso.no/document/nifnyttindex.htm>

Våre medlemmer: , Case AS

av Sonja E. Hjelle

Til alle som hører hjemme i Inkassobransjen og i NIF.

Her kommer en hilsen fra 6 kjekke jenter i CASE AS, Bergen.
Sonja, Marion, Eva-Marie, Lisbeth, Charlotte og Aase.

CASE AS BLE STIFTET 02.03.1981 SOM ET PERSONLIG FORETAK MED Aase Carlsen som innehaver. Selskapet ble registrert som aksjeselskap 02.12.1987.

Vi har hele tiden hatt kontoret i Dreggen like ved Håkonshallen med utsikt til Vågen. Der stortrives vi, og det er enkelt for våre klienter og debitorer å komme på besøk til oss, da bussen stanser ved våre kontorer. God parkeringsplass er det også. Dette medfører at det er lett å gjøre avtaler og få de på besøk til oss.

Vi har totalt 5 årsverk, med til sammen 101 års erfaring fra bransjen. Den 20. august 2003 fikk gründer Aase Carlsen Kongens Fortjenestemedalje i sølv etter 50 år i inkassobransjen og var i audiens på Slottet 19.februar 2004 hos Dronning Sonja og Kronprins Håkon Magnus.

Thor A. Andersen og Aase Carlsen i forbindelse med mottakelsen av Kongens fortjenestemedalje i sølv.

Sonja Hjelle er den nye daglige leder etter Aase Carlsen, og hun har tatt jobben som seniorkonsulent. Vi er en glad gjeng som yter den aller beste service.

VÅRT MOTTO ER TENK POSITIVT- ALLTID TIL TJENESTE.

Vi tar oppdrag fra privatpersoner og fra store og mindre foretak over hele landet. Vi har også en del utenlandske oppdragsgivere, noe vi synes er veldig spennende. Vi får også saker på utenlandske firmaer og debitorer. Det synes vi og er spennende og se om vi kan lykkes med.

4 av oss møter jevnlig i Bergen forliksråd for en rekke utenbys inkassoforetak. Vi stiller også opp i forliksrådsmøter utenom Bergen kommune når det måtte passe inn.

Vi bruker Predator inkassoprogram levert av System Partner Norge AS. Vi står OnLine mot Det Sentrale Personregister/Løsøreregisteret/Foretaksregisteret/Det Sentrale Motorvognregister/Det Sentrale Eiendomsregister og Den elektroniske telefonkatalogen.

fortsetter...

Mange av våre klienter har benyttet CASE AS siden oppstarten og det er alltid like hyggelig at de fortsetter å bruke våre tjenester.

Det sies om Bergen at det er en regnfull by, men i CASE AS skinner solen så og si hver arbeidsdag hele året.

Vi ønsker alle sammen en RIKTIG GOD PÅSKE og en fin sommer og håper at flest mulig finner veien til Lisboa. Det er like koselig på hvert bransjetreff og se ”hinannen”.

Hva er forskjellen på avskjed og oppsigelse?

*av advokat Christina S. Wiggen
Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon*

Fra tid til annen ønsker arbeidsgiver å avslutte et arbeidsforhold med en av sine ansatte. Arbeidsgiver kan da være usikker på hvilken reaksjonsmåte han skal velge. Mange arbeidsgivere sammenblender oppsigelse og avskjed. Dette er to forskjellige reaksjonsmåter for å avslutte et arbeidsforhold og arbeidsgiver bør kjenne forskjellen på disse.

Både avskjed og oppsigelse innebærer at den ansatte mister sitt arbeid. Ved en oppsigelse skal den ansatte arbeide ut sin oppsigelsestid, som minimum er en måned etter Arbeidsmiljøloven. I oppsigelsestiden gjelder de rettigheter og plikter som ellers eksisterer i et arbeidsforhold. Dette innebærer at den ansatte skal utføre sitt ordinære arbeid og arbeidsgiver skal utbetale lønn til arbeidstakeren. For at arbeidsgiver skal kunne gå til oppsigelse av en ansatt kreves det saklig grunn. Oppsigelse kan være begrunnet

i virksomhetens forhold, arbeidsgivers forhold eller arbeidstakers forhold. Eksempler på oppsigelsesgrunner begrunnet i arbeidstakers forhold er svikt i arbeidsprestasjoner, ulovlig fravær, nasking, ordrenekt, unnlattelse av å utføre arbeidsoppgaver eller samarbeidsproblemer/illojalitet. Eksempel på oppsigelse pga av virksomhetens forhold er driftsinnskrenkninger eller rasjonalisering av driften. Kun unntaksvis er oppsigelsen begrunnet i arbeidsgivers forhold for eksempel ved en liten virksomhet hvor oppsigelsen skyldes eierens sykdom.

Advokat Christina S. Wiggen

Avskjed innebærer at arbeidsforholdet umiddelbart opphører uten foregående oppsigelsestid. Når arbeidstakeren har mottatt avskjeden opphører ansettelsesforholdet med en gang, og lønn skal ikke lenger utbetales. Avskjed kan benyttes når arbeidstakeren har gjort seg skyldig i grovt pliktbrudd

fortsetter...

---

eller vesentlig mislighold av arbeidsavtalen. Avskjed er forbeholdt de alvorlige forgåelser fra arbeidstaker. Eksempler på avskjedsgrunner kan være seksuelle overgrep, underslag eller fantegåing/skofft.

I hver enkelt sak hvor arbeidsgiver ønsker å avslutte et ansettelsesforhold må han vurdere om han skal benytte seg av avskjed eller oppsigelse. Fra rettspraksis fremgår det at det kreves en mer alvorlig forgåelse fra arbeidstaker før arbeidsgiver kan avskjedige en ansatt. Det kan være uklart om forholdet er så alvorlig at arbeidsgiver skal benytte seg av avskjed eller oppsigelse er den riktige reaksjonsform.

Det opplyses om at Arbeidsmiljøloven inneholder flere formregler for hvordan en arbeidsgiver skal gå frem for å avslutte et ansettelsesforhold både ved oppsigelse og avskjed. Oppsigelsen/avskjeden skal blant annet være drøftet med den ansatte før det besluttes å gi oppsigelse eller avskjed. Oppsigelsen eller avskjeden skal utformes skriftlig og inneholde en rekke formuleringer. Det er viktig at disse reglene følges slik at oppsigelsen eller avskjeden ikke blir ugyldig pga formfeil. Når domstolene skal vurdere om oppsigelsen eller avskjeden er saklig/rettmessig legger de stor vekt på saksbehandlingen forut for oppsigelsen eller avskjeden; herunder om drøftelsesmøte er avholdt, om oppsigelsen inneholder formkravene, hvordan oppsigelsen/avskjed er overlevert etc. Bevisbyrden for om det er en saklig oppsigelse eller rettmessig avskjed hviler på arbeidsgiver. Arbeidsgiver må begrunne og vinne forståelse fra domstolene for at avslutningen av arbeidsforholdet var saklig/rettmessig.

Årets brukersamling - i samarbeid med våre samarbeidspartnere og leverandører

Dato for årets brukersamling er fastsatt!

Den går av stabelen 2. - 3. september 2004 på Havna hotell på Tjøme, nær Verdens Ende, på lik linje som i fjor.

Arrangementet i fjor var så vellykket både faglig og sosialt sett at vi har bestemt reprise på dette.

Programmet er ikke fastsatt ennå, så dette vil vi komme nærmere tilbake til, men reserver dagene og stålsett deg og dine ansatte til nok en seilas i den Vestfoldske skjærgård og la konkurranseinstinktet slå til for fullt! Snakk med de som var der i fjor og hør hvordan de hadde det! Tror det var en opplevelse som aldri vil bli glemt! Gave blir det også i år på de som deltar!

Verdens Ende

Endringer i gjeldsordningsloven

av *Liv Sørevik*
Kreditorforeningen Vest, Bergen

1. Lovens formål

Lov om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (Gjeldsordningsloven) trådte i kraft 01.01.1993. Denne loven var et av flere tiltak som på begynnelsen av 1990-tallet ble iverksatt for å motvirke gjeldsproblemene i private hushold. Loven gjelder derfor for fysiske personer, og bare unntaksvis for gjeld som har tilknytning til næringsvirksomhet (se lovens § 1-2)

Lovens formål (§ 1-1) er å gi privatpersoner med alvorlige gjeldsproblemer mulighet til å få kontroll over sin økonomi. Den skal også sikre at skyldneren innfrir sine forpliktelser så langt det er mulig, samtidig som det skjer en ordnet og rettferdig fordeling av skyldnerens midler mellom kreditorene.

Liv Sørevik

2. Bakgrunn for endringene

En gjennomgang gjort av departementet viste at gjeldsordningsinstituttet stort sett hadde fungert godt, men at det på enkelte områder likevel var behov for forbedringer. Særlig viste gjennomgangen at det var store ulikheter i praktiseringen av flere av lovens sentrale lovbestemmelser. En av grunnene til at loven ble praktisert så forskjellig var at loven hadde en rekke skjønsmessige begreper, hvor forarbeidene gav lite veiledning om tolkning av bestemmelsene. Barne -og familiedepartementet avga Ot.prp. nr. 99 i juni 2002. Hovedhensikten med lovrevisjonen med ikrafttredelse 1.7.2003, var å klargjøre regelverket for å bidra til en mer rettferdig og ensartet praksis.

3. Nærmere om de vesentligste endringer i Gjeldsordningsloven

3.1 De vesentligste endringene kan kortfattet oppsummeres slik:

- ❖ Presisering av varighetskriteret i §1-3
- ❖ Presisering av støtendekriteriet i §1-4
- ❖ Gjeldsordningsperiode på 5 år er innskjerpet, mens momentene ved vurderingen av lengden på gjeldsordningsperioden er presisert i §5-2
- ❖ Retten til å avsette midler til underhold av samboer, samt samvær med sine barn er lovfestet i §4-3
- ❖ Adgangen til å få beholde bil under gjeldsordningen er utvidet
- ❖ Likebehandling av kreditorene er utvidet etter §4-8(1), ved at skattekrav skal ha samme særbehandling som tidligere
- ❖ Kausjonistenes stilling er lovregulert i §4-10

fortsetter...

- ❖ Vesentlige endringer av reglene om omgjøring, opphevelse, endring og tilsidesettelse av gjeldsordningen etter kap. 6
- ❖ Saksbehandlingsreglene for endring av en gjeldsordning er endret
- ❖ Lojalitetsplikt overfor kreditorene følger av §6-4
- ❖ Namsmannen har fått utvidet myndighet
- ❖ Foreldelsesloven
  - §13 om proklama
  - §18 om konkurs, gjeldsforhandling og skifte
  - §21 om ny frist
  - §22 om avbrudd av frist
- ❖ Panteloven
  - §1-5 b om tilleggskrav i form av rente
  - §3-21 om foreldelse av salgspant
  - §6-3 om foreldelse av lovbestemt pant
- ❖ Finansavtaleloven
  - §71 om kausjonistenes stilling under gjeldsforhandlingsperioden

3.2 Endring i §1-3 Økonomiske vilkår for gjeldsforhandling og gjeldsordning. Krav til egeninnsats

Det økonomiske vilkår for gjeldsordning, "varig ute av stand til å oppfylle" presiseres nå gjennom endringen i §1-3. Endringen er som følger:

Skyldnere som er varig ute av stand til å oppfylle sine forpliktelser, kan oppnå gjeldsordning etter loven her. En skyldner anses som varig ute av stand til å oppfylle sine forpliktelser når det må antas at vedkommende ikke er i stand til å innfri forpliktelsene fullt ut innen et for skyldneren rimelig tidsrom sett i forhold til forpliktelsesens art og omstendighetene ellers, eller uten urimelig oppofrelse.

➤ **Varighetskriteriet:**

Det følger av §1-3 at den som er varig ute av stand til å oppfylle sine forpliktelser kan få åpnet gjeldsforhandlinger. Varighetsbegrepet ble beholdt ved lovendringen fordi det økonomiske problemets antatte utstrekning fremover i tid, ofte avgjør om det foreligger et alvorlig gjeldsproblem. Det må foretas en konkret og individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle. Kravet til varig betalingsudyktighet innebærer at skyldnerens betalingsproblemer ikke skal være av forbigående art. I rettspraksis ses "varig" i betydningen overskuelig fremtid, og ikke resten av livet.

Kjennelse fra Hålogaland lagmannsrett 14.11.2003 der Lagmannsretten fant at skyldneren var varig ute av stand til å oppfylle sine forpliktelser. Søkeren, som var 25 år, eide verken bolig, bil eller andre aktiva som kunne gi kreditorene dekning. Skyldneren hadde etter evne forsøkt å komme fram til en gjeldsordning med fordringshaverne på egen hånd. Åpning av gjeldsforhandlinger ville ikke virke støtende. Søknaden om åpning av gjeldsforhandlinger ble tatt til følge. Videre uttalte Lagmannsretten: " Skyldnerens disponible inntekt etter skatt, og hensyntatt nødvendige utgifter til livsopphold og bolig, tilsier at hun ikke har mulighet til å oppfylle sine forpliktelser innenfor en rimelig tidshorisont. Skyldneren har ingen fullført utdanning, og lagmannsretten kan ikke se at det foreligger noe ubenyttet inntekspotensiale nå, eller at dette vil skje innenfor en rimelig tidshorisont. Ved vurderingen er det også sett hen til at gjeldsbyrden i hovedsak er knyttet til gjeld som er rentebelastet".

fortsetter...

I forbindelse med lovendringen av 2003 har departementet uttalt at tidshorizonten bør være 3-5 år. Ved praktiseringen av bestemmelsen må det gjøres en helhetlig vurdering av skyldnerens situasjon: - formue og gjeld, dagens økonomiske situasjon, helse og alder, betalingsvansker over tid?, fremtidig inntekspotensiale (student sjelden varig ute av stand), muligheten for refinansiering av gjelden, ektefelle/samboers økonomi ■ kreditorenes stilling Formålet med gjeldsordningsloven og den bærende idè om retten til en nystart innenfor en tidshorizont på normalt 5 år.

Gjeldsforhandlinger etter gjeldsordningsloven er byrdefullt og kostnadskrevene for alle involverte. Det kreves derfor i §1-3, 2. ledd at debitor selv skal ha forsøkt å komme frem til en gjeldsordning med kreditorene, før han går gjennom namsmannen.

3.3 Ny § 1-4: Forhold som er til hinder for åpning av gjeldsforhandling

Gjennom ny §1-4, er det presisert hvilke forhold som skal medføre at åpning av gjeldsforhandling skal nektes. Etter 1. ledd er dette følgende forhold:

Åpning av gjeldsforhandling skal nektes dersom omstendighetene ved gjeldsstiftelsen eller skyldnerens senere disposisjoner klart tyder på at denne på illojal måte har innrettet seg med sikte på å oppnå gjeldsordning, eller skyldneren forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt feilaktige eller villedende opplysninger til namsmyndighetene om forhold av vesentlig betydning for saken. Det samme gjelder dersom det foreligger uavklarte økonomiske forhold som i vesentlig grad vil vanskeliggjøre gjennomføringen av en gjeldsforhandling.

At en handling skal oppfattes som illojal, vil bl.a. være de tilfeller der det foreligger en bevisst planlegging bak, eks. skyldneren har misligholdt lån for å komme inn under regelen. "Uavklarte økonomiske forhold" kan være uavklarte økonomiske forhold etter samlivsbrudd, eller skatter/avgifter som er påløpt på grunn av at selvangivelse ikke er levert.

➤ **Støtendekriteriet**

Støtendekriteriet er presisert i §1-4. Vil det åpenbart virke støtende at skyldneren oppnår gjeldsforhandling, skal søknaden avslås uavhengig av om de økonomiske vilkår om varig betalingsudyktighet er oppfylt. Det er preventive hensyn som ligger til grunn for kriteriet. Det må være en saklig sammenheng mellom de klanderverdige forhold og skyldnerens gjeldssituasjon. Støtendekriteriet skal blant annet ramme de som

- har dårlig betalingsvilje (eks. Skyldner må vise vilje til å gå tilstrekkelig ned i levestandard)
- overfører verdier til ektefelle/samboer
- på en utilbørlig måte forfordeler kreditorene
- har svart arbeid m.m.

I 2. ledd pkt. a) til e) er det nærmere listet opp hva som skal vektlegges ved vurderingen av om åpning av gjeldsforhandling vil virke støtende for andre skyldnere eller samfunnet for øvrig:

fortsetter...

- a) størstedelen av gjelden er nylig stiftet. Det skal ses bort fra forsvarlige låneopptak til refinansiering eller til nødvendig bolig o.l.,
- b) en ikke ubetydelig del av gjelden stammer fra straffbare forhold som er avgjort ved dom eller forelegg mindre enn tre år før søknad leveres,
- c) skyldneren har foretatt disposisjoner som ville vært omstøtelige i konkurs, jf. dekningsloven kapittel 5,
- d) skyldneren i den nærmeste tiden før søknad om gjeldsforhandling ble fremmet, på sterkt klanderverdig måte har unnlatt å oppfylle sine forpliktelser så langt det var mulig,
- e) en betydelig andel av skyldnerens samlede gjeld er skatte- og avgiftsgjeld, og om skyldneren kan klandres for forhold knyttet til denne.

Kommentarer til a): det er tilfeller i praksis som viser at søker bevisst har stiftet ny forbruksgjeld rett før åpning av gjeldsforhandlinger. Med "størstedelen av gjelden" siktes det til mer enn halvparten av skyldnerens totale gjeld. Jo større den nylig stiftede gjelden er i forhold til totalgjelden, jo lengre tilbake i tid kan vurderingen omfatte.

RG 1995 s967: Skyldneren fikk åpnet gjeldsforhandling til tross for at han hadde stiftet gjeld like før søknaden om gjeldsforhandling ble fremsatt. Det ble uttalt at spørsmålet om det ville virke støtende ikke bør tolkes for strengt ved behandling av søknad om åpning av gjeldsforhandling.

Borgarting lagmannsrett nr.258 2002: Namsretten fant at det ville virke støtende å åpne gjeldsforhandling, særlig fordi ca 38% av skyldnerens gjeld var stiftet så sent som ca seks måneder før søknaden. Lagmannsretten så annerledes på dette. Det aktuelle lånet, som utgjorde ca kr 137.000, var tatt opp i forbindelse med skifte av bil som følge av endret arbeidssituasjon, og skyldneren nedbetalte i denne forbindelse et tidligere billån som var knyttet til den forrige bilen med ca kr 180.000. Skyldnerens gjeldssituasjon var således ikke forverret som følge av det nye billånet.

Kommentarer til b): Fristen er tre år regnet fra søknadstidspunktet for gjeldsforhandlinger. Det er tidspunktet for forøvelsen det skal regnes fra, og ikke når domsavsigelse eller dom er rettskraftig. Årsaken er at det ikke skal være avgjørende hvor lang tid saken verserer i rettsapparatet.

Kommentarer til c): Det er særlig overføring av verdier til ektefelle eller nærstående, i første rekke bolig og andre verdifulle gjenstander, det siktes til her. Eksempel fra forarbeidene er gaveoverføring eller salg av verdigjenstand til underpris i tiden før åpning av gjeldsforhandlinger. Dette vil være unndragelse av verdier fra kreditorene.

Rt. 2001 s 102: Lagmannsretten hadde nektet åpning av gjeldsforhandlinger på bakgrunn av støtendekriteriet. Ektefellens verdier i form av bolig og bil var overført til den ene slik at skyldneren kunne gjennomføre en gjeldsordning uten å måtte tilpasse sin levestandard til et beskjedent nivå. Det var en saksbehandlingsfeil at disse faktiske opplysningene ikke var forelagt kjærende part før lagmannsretten traff sin avgjørelse.

Kommentarer til d): Denne bestemmelsen er ment å ramme de klare tilfellene av bevisst mislighold i tiden før søknad om gjeldsforhandling, hvor større løpende overskudd er benyttet til forbruk og lignende.

Kommentarer til e): Dette var ment å være en videreføring av 60%regelen: Dersom skatte- og avgiftskrav utgjør 60% eller mer av totalgjeld, kan skyldneren så snart som mulig fremme en begrunnet søknad om nedsettelse/ettergivelse av gjeld overfor formannskapet i kommunen, med hjemmel i skattebetalingslovens §41, jfr.§42.

fortsetter...

Skatte- og avgiftsgjeld vil normalt utgjøre "en betydelig andel" dersom den utgjør mer enn halvparten av skyldnerens totale gjeld. Meningen med kriteriet er at det på nokså fritt grunnlag skal vurderes om skattegjeldens størrelse gjør det støtende at skyldneren oppnår gjeldsforhandlinger. Klanderverdige forhold knyttet til skatte- og avgiftsgjelden kan ifølge ot.prp. nr 99 være manglende innlevering av selvangivelse. Det må likevel vurderes ut fra skyldnerens subjektive skyld. Debitor kan for eksempel ha vært i en vanskelig livssituasjon og av den grunn ikke fått levert selvangivelsen.

Kjennelse fra Gulating lagmannsrett nr. 1898-1999: Mer enn halvparten av skyldneres gjeld utgjorde gjeld til det offentlige (skatte- og bidragsgjeld). Skyldneren hadde unnlatt å levere selvangivelse - og blitt skjønnsignet. Lagmannsretten fant at det ville virke støtende å stadfeste gjeldsordning med så stor andel gjeld til det offentlige.

Etter 3. ledd kan en skyldner som hovedregel bare oppnå gjeldsordning en gang:

Det kan ikke åpnes gjeldsforhandling dersom skyldneren tidligere har oppnådd gjeldsordning etter loven her. Gjeldsforhandling kan likevel åpnes dersom særegne forhold tilsier det.

Etter endringen åpner loven for at det kan åpnes for gjeldsforhandlinger også for personer som tidligere har oppnådd gjeldsordning, jfr. §1-4 siste ledd, andre punktum. Finanskomiteen endret forslag til lovtekst som ble fremsatt i ot.prp. nr 99. De mente regelen måtte utformes generell, med en snever unntaksregel.

Av uttrykkene "likevel" og "særegne forhold" fremgår det at bestemmelsen bare skal benyttes i ekstraordinære tilfeller. Mange tidligere gjeldsoffer som er ferdige med sin gjeldsordning kan ha skaffet seg bolig med høy belåning, etter å ha måttet begynne på bar bakke. Ved en ledighetskrise med synkende boligpriser, vil disse kunne bli svært sårbare. Ved vurderingen må det også tas hensyn til om det er gått lang tid siden den tidligere gjeldsordningen ble etablert, om den ble oppfylt av skyldneren og om det er sammenheng mellom de tidligere og nåværende gjeldsproblemer.

3.4 Andre vesentlige endringer

- ❖ I ny §1-5 er det presisert at kommunen nå har en plikt til å bistå personer med alvorlige gjeldsproblemer. Loven viser til sosialtjenestelovens §4-1. Departementet ønsker med dette å lage en veiviser til lov om sosiale tjenester.
- ❖ I ny §1-6 kan skyldneren motta sosialstønad selv om han har gjeldsordning
- ❖ §3-1 omhandler namsmyndighetenes åpning av gjeldsforhandling og fastsettelse av vilkår for åpning. Det er nå presisert at i de tilfeller der det er åpenbart at vilkårene for åpning er oppfylt jfr. §§ 1-2 til 1-4, kan åpning av gjeldsforhandling foretas av namsmannen. Dette er en endring som skal medføre raskere beslutninger. Tingretten behandler en sak om åpning av gjeldsforhandlinger dersom namsmannen ikke er sikker på om vilkår for gjeldsordning er tilstede. Kjennelse fra tingretten kan som hovedregel ikke påkjæres.

fortsetter...

❖ Gjeldsforhandlingsperiodens lengde

Gjeldsforhandlingsperioden er nå endret fra 3 til 4 måneder. Årsaken til dette begrunnes særlig med at mange namsmenn har påpekt at gjeldsforhandlingsperioden på 3 måneder er for kort.

Gjeldsforhandlingsperiodens lengde er regulert i §3-4 som nærmere presiserer hva åpning av gjeldsforhandling innebærer for fordringshaverne.

Nytt i denne forbindelse er pkt f) som innebærer at fordringshaverne heller ikke kan rette krav mot **kausjonisten** i en periode på 4 måneder. Kausjonisten får mao. også en fredningstid på 4 måneder. Åpning av gjeldsforhandling medfører at skyldneren får fire måneders betalingsutsettelse, som inntreer straks etter at tingretten har avsagt kjennelse. Begrunnelsen for regelen er at skyldneren i gjeldsforhandlingsperioden skal vernes mot press og forfølgelse fra kreditorene. Fortsatt kreditorpågang vil bare kunne forverre gjeldsproblemer, og kan vanskeliggjøre gjeldsforhandlingene. I tillegg vil betalingsutsettelse hindre forfordeling av kreditorene samt gi skyldner og kreditorene arbeidsro i forhandlingsfasen.

Gjeldsforhandlingsperioden med betalingsutsettelse er 4 måneder regnet fra åpningen av gjeldsforhandlinger. Det kan begjæres forlengelse med ytterligere 1 måned. Gjeldsordningsperioden forlenges med ytterligere 2 måneder dersom det begjæres tvungen gjeldsordning. NB! Åpning av gjeldsforhandlinger er ikke til hinder for at en kreditor kan begjære skyldnerens bo tatt under konkursbehandling.

❖ Opphør av lønnstrekk

Etter §3-4, 5. ledd skal eventuelle lønnstrekk opphøre å gjelde i gjeldsforhandlingsperioden med unntak av trekk for skatte -og avgiftskrav som nevnt i §4-8c

❖ Bortfall av utleggspant

Spørsmålet om bortfall av utleggspantet i gjeldsordningsperioden ble ikke drøftet ved utarbeidelsen av opprinnelig gjeldsordningslov, og det ble ikke gitt særskilte regler som regulerte denne situasjonen. Dette innebar at utleggspantet ble foreldet etter de vanlige regler i panteloven.

NB! En viktig endring kom derfor i ny § 3-6 som omhandler bortfall av utleggspant. Det heter nå at lov om fordringshavernes dekningsrett § 5-8 gjelder tilsvarende ved gjeldsforhandling. Dette betyr at utlegg tatt senere enn 3 måneder før åpning av gjeldsforhandlinger bortfaller når gjeldsforhandlinger åpnes. Fristdag er dagen namsmyndighetene treffer beslutning om åpning av gjeldsforhandlinger. De øvrige reglene i dekningslovens kap. 5 om omstøtelse gjelder ikke for gjeldsordningssaker. Utlegg som er sikret med håndpant, skal sikres etter §3-3 i gjeldsforhandlingsperioden.

❖ Heving av saken i gjeldsforhandlingsperioden

Dersom det i gjeldsforhandlingsperioden inntreffer eller blir avdekket omstendigheter som må antas å være til hinder for gjeldsordning, skal sak om gjeldsordning straks heves. Dette er nå regulert gjennom ny §3-7. Dersom namsmannen har åpnet gjeldsforhandlingen skal denne heve saken ved skriftlig beslutning. Dersom tingretten har åpnet gjeldsforhandlingen, sender namsmannen saken over til tingretten for avgjørelse om heving. Retten treffer sin avgjørelse ved kjennelse. Bli hevningskjennelsen omgjort, kan gjeldsordningsperioden forlenges.

fortsetter...

❖ Utgifter til underhold

I nyere gjeldsordningspraksis er husstandsbegrepet blitt fortolket utvidende til også å omfatte personer som skyldneren rent faktisk forsørger. Meningen med lovendringen i 2003 var å begrense personkretsen som kan regnes som skyldnerens husstand. Man går dermed bort fra husstandsbegrepet i dekningsloven. Skyldneren vil etter ny §4-3 1. punktum kun få avsatt midler til forsørgelse av personer som han har lovbestemt forsørgelsesplikt for, samt samboere der forholdet er ekteskapslignende. Det kan ikke lenger avsettes midler til underhold av særkullsbarn. Bestemmelsen gir likevel skyldneren anledning til å påta seg nytt forsørgelsesansvar under gjeldsordningen.

❖ Skyldnerens rett til å beholde eiendeler

Etter endringen av loven vil det være en utvidet adgang til å beholde eiendeler etter §4-5. Den største endringen som er gjort er at skyldneren etter §4-5, 1. ledd litra c nå kan få beholde for eksempel motorvogn basert på at det foreligger "særlige velferdsgrunner". Verdigransen økes til 1 G dvs. kr. 54.170,-

❖ Behandling av skatte - og avgiftskrav

Etter endringen er skatteforskriften opphevet, og skatte -og avgiftskrav skal ikke lengre særbehandles. Dette innebærer at disse kravene skal ha lik dividende som andre uprioriterte krav. Skattekrav som er oppstått etter åpning av gjeldsforhandlinger skal etter §4-8 litra c ikke omfattes av gjeldsordningen, med mindre kreditorene har hatt en fordel av høyere dividende på grunn av for lite innbetalt skatt. Det kan stilles spørsmålsteget ved det retts tekniske i disse reglene sammenlignet med reglene i §3-4. I de tilfeller der skattemyndighetene har nedlagt påleggstrekk som løper i gjeldsforhandlingsperioden, vil trukket beløp kun gå til dekning av denne kreditoren, selv om han etter §4-8 litra c ikke lengre skal ha et dekningsprivilegium. Dette medfører igjen at skattekreditorene kan få en for høy dividende eller at de må tilbakebetale midler til skyldneren dersom det ikke har vært overskudd, eller foreta tilbakebetaling av dividende til de øvrige kreditorene enten etter gjennomført gjeldsordning eller endelig stadfestelse av gjeldsordningen. Det kan synes som om dette vil være både tungvint og ressurskrevende å følge opp, og er retts teknisk svært uheldig. Det må vel kunne sies at de fordeler som bestemmelsen i §3-4, 5. ledd gir skattekreditorene, ikke står i rimelig forhold til ulempene.

❖ Behandling av bidragsforpliktelser

Lovendringen innebærer også en endring når det gjelder behandlingen av bidragsgjeld etter ektefelleloven eller barneloven. Bidragsgjeld som har oppstått 5 år eller mindre før søknaden om gjeldsordning fremmes, skal etter §4-8 litra d gis full dekning.

❖ § 5-1 regulerer begjæring om tvungen gjeldsordning. Når tvungen gjeldsordning er begjært innen fristen, forlenges nå gjeldsforhandlingsperioden fra en til to måneder.

❖ Gjeldsordningens lengde og utgangspunkt

Etter den gamle loven var det en gjeldsordningsperiode på 5 år. En annen gjeldsordningsperiode kunne likevel fastsettes dersom særlige grunner forelå. Lovgiver har innført en rekke presiseringer i §5-2 for å bidra til en mer ensartet praksis når det gjelder gjeldsordningsperiodens lengde.

fortsetter...

nr. 1. 2004

NIFnytt

02.04.2004

6. årgang

Gjeldsordningsperiodens lengde skal nå regnes fra åpningen av gjeldsforhandlingene. Begrunnelsen for dette er at de belastninger som legges på skyldneren, starter allerede ved åpning av gjeldsforhandlingen. En tvungen gjeldsordning løper fra det tidspunktet kjennelse om stadfestelse blir avsagt.

Det er innskjerpet at normal gjeldsordningsperiode er fem år. En gjeldsordning med en gjeldsordningsperiode på mer enn åtte år kan bare stadfestes i helt særegne tilfeller. Perioden kan ikke overstige ti år.

Dersom det foreligger *tungtveiende grunner*, kan en annen gjeldsordningsperiode, enten kortere enn fem år, eller inntil åtte år stadfestes. Om det foreligger tungtveiende grunner, skal avgjøres på grunnlag av omstendighetene på stadfestelsestidspunktet. Vurderingen avhenger av de konkrete omstendigheter som foreligger. Jo større avviket fra femårsregelen er, jo mer tungtveiende grunner må foreligge. Loven angir ingen nedre grense for hvor kort gjeldsordningsperioden kan settes. I forarbeidene omtales likevel en tidsramme på tre år og oppover, men det er også anledning til å sette gjeldsordningsperioden kortere enn det.

Forhold som kan gi en kortere gjeldsordningsperiode enn fem år kan være sykdom, høy alder eller uførhet. Andre forhold kan være at en vesentlig del av gjelden er skyldnerens kausjonsforpliktelse eller at skyldneren over lengre tid har overholdt en utenrettslig gjeldsordning. Eksempler fra gjeldsordningspraksis:

Sak 813/95 fra Bergen namsrett: En skyldner på 78 år fikk stadfestet en gjeldsordning på tre år bl.a. på grunn av høy alder og at gjelden hadde kort løpetid.

Kjennelse fra Borgarting lagmannsrett fra 1998: Forslag til tvungen gjeldsordning med en gjeldsordningsperiode på ett år ble ikke stadfestet. Lagmannsretten fant at det ikke forleå slike særlige hensyn som skulle tilsi en slik periode. Videre fant retten at en slik ordning ville virke støtende. Skyldneren var uføretrygdet og hadde psykiske problemer.

Forhold som kan gi lengre gjeldsordningsperiode enn fem år kan være studielån av betydelig størrelse, eiet bolig med betydelig friverdi, hensynet til medforpliktet eller dividenden går til å dekke prioriterte krav, slik som bidragskrav og krav fra straffbare handlinger.

Kjennelse fra Borgarting lagmannsrett oktober 2003: Oslo byfogdembete hadde fastsatt gjeldsordningsperioden til 6 år. Lånkassen påkjærte kjennelsen. Lagmannsretten kom til at perioden burde være lenger. Det ble vist til at skylderens utdanningslån utgjorde 54% av den samlede gjelden og at utdannelsen først var avsluttet i 1997 slik at den vesentlige delen av nedbetalingstiden gjenstod. En sanering over såpass kort tid som 6 år av en studiegjeld knyttet til en fullført langvarig utdanning, ville være støtende for det store antall låntakere i Lånkassen som betjener sine lån over lang tid.

Kjennelse fra Frostating lagmannsrett november 2003: Debitor hadde samlet gjeld på ca. kr 22 millioner, hvorav halvparten renter og omkostninger. Til dels gammel gjeld, blant annet studiegjeld fra 1982. Personlig konkurs i 1991. Søkte, men fikk ikke gjeldsordning i 1996. Ansatt som tannlege på fast lønn i ektefellens firma. Tungtveiende grunner tilsa lengre gjeldsordningsperiode enn 5 år. Perioden ble fastsatt til 7 år, jf. gjeldsordningsloven §5-2 første jf. tredje ledd.

[3.5 § 6-1 Endring av gjeldsordning på begjæring av skyldneren](#)

Gammel lovs §6-1 regulerte endringer av gjeldsordning. Dette gjaldt endringer fremsatt både av skyldner og av fordringshaver.

fortsetter...

❖ Nedsettelse av gjeld med pant i bolig

Ny lovs §6-1 inneholder nå bare endringer av gjeldsordning på begjæring av skyldner, mens ny §6-2 omhandler omgjøring, opphevelse og tilsidesettelse av en gjeldsordning på begjæring av en fordringshaver.

Etter den vedtatte endringen skiller loven mellom frivillig og tvungen endring. Dette begrunnes i at det i mange tilfeller er unødvendig å koble inn tingretten for å kunne oppnå endring.

Før endringene i §§6-1 og 6-2, var det ikke regulert i gjeldsordningsloven hvilken betydning endring i verdien av eiet bolig skulle få.

Hvem skal nyte godt av at det skjer verdimessig endring i den bolig som skyldneren beholder? Er det rimelig at skyldner skal nyte godt av en verdireduksjon av boligen i gjeldsordningsperioden, eller skal kravet til betjening opprettholdes? Er det rimelig at kravet til betjening skal økes dersom det har funnet sted en verdiøkning av boligen, eller skal denne verdiøkning bare tilfalle skyldner? Utgangspunktet er i følge § 4-4 at skyldneren plikter å avhende bolig dersom salg av boligen vil gi fordringshaverne best dekning, og boligen overstiger skyldnerens og dennes husstands rimelige behov. Til grunn for vurderingen legges boligens omsetningsverdi, og kostnaden for skyldneren ved å skaffe seg og sin husstand en annen bolig som med hensyn til beliggenhet, størrelse, pris og andre forhold tilfredsstillende rimelige krav.

Som nytt 2.ledd i § 6-1 er det nå tatt inn følgende formulering i de tilfeller verdien av boligen er redusert:

Dersom verdien av eiet bolig som er beholdt under gjeldsordningen ved gjeldsordningens utløp vil være vesentlig lavere enn den verdi som ble fastsatt etter § 4-7 første ledd kan retten på begjæring av skyldneren stadfeste en endring av gjeldsordningen som går ut på nedsettelse av gjeld som er sikret ved pant i boligen. Denne gjelden kan da nedsettes i den utstrekning skyldnerens økonomiske stilling, hensynet til fordringshaverne og omstendighetene ellers tilsier det. Gjelden kan ikke nedsettes til et beløp som er lavere enn boligens omsetningsverdi på avgjørelsestidspunktet.

Det er i denne sammenheng viktig å være oppmerksom på at endring etter denne paragrafen ikke kan begjæres, før skyldner etter evne har forsøkt å komme frem til en avtale med fordringshaverne om frivillig endring av gjeldsordningen.

❖ Uteglemt krav

Som nytt 3. ledd i §6-1 er en helt ny bestemmelse, som regulerer adgangen til å begjære endring av en gjeldsordning på grunn av uteglemt krav.

Det fremgår at skyldneren har rett til å begjære endring og få medtatt uteglemt fordring, dersom skyldneren blir krevd for denne under gjeldsordningen. Endringsadgangen er først og fremst utformet av hensyn til skyldnerens interesse i å få kravet medtatt i gjeldsordningen. En kreditor har ikke denne adgangen til å fremsette krav om det. Kravet prekluderes imidlertid ikke ved unnlatt anmeldelse eller ved at det ikke er kommet med i gjeldsordningen. Disse kreditorene er dermed ikke bundet av den gjeldsordning som måtte bli vedtatt eller stadfestet. De vil likevel ikke oppnå dekning av krav i gjeldsordningsperioden.

NB! Det følger imidlertid av §7-7 at dersom kreditor ikke har fremsatt krav om dekning, bortfaller kravet ved utløpet av gjeldsordningsperioden!

fortsetter...

[3.6 Ny § 6-2: Omgjøring, opphevelse og tilsidesettelse av gjeldsordning på begjæring av en fordringshaver](#)

I likhet med bestemmelsen i 2. ledd ovenfor, har 2. ledd i § 6-2 bestemmelse i de tilfeller der boligens verdi har steget i gjeldsordningsperioden:

Retten kan også, på begjæring av en fordringshaver, hvis krav er omfattet av gjeldsordningen, omgjøre en gjeldsordning, dersom skyldnerens bolig i gjeldsordningsperioden har steget så mye i verdi i forhold til verdifastsettelsen etter § 4-7 at det etter omstendighetene vil virke urimelig overfor fordringshaverne dersom skyldneren skulle beholde hele verdiøkningen. Dersom slik omgjøring medfører at boligen må avhendes, har skyldneren rett til å beholde tilstrekkelig av salgssummen til å kunne skaffe seg en annen eiet bolig som med hensyn til størrelse, standard og beliggenhet m.v. tilfredsstillende skyldneren og dennes husstands rimelige behov.

Bestemmelsen er ment som en snever unntaksregel for de tilfeller der verdistigningen er så sterk, at det vil virke urimelig i forhold til kreditorene at skyldneren får beholde hele verdiøkningen. Som en hovedregel skal skyldneren ikke risikere å miste en bolig som han har fått beholde. Et alternativ kan være at en utbetaling til kreditorene finansieres ved at boligen opplånes.

4. Endringer i andre lover

I tilknytning til endringene i Gjeldsordningsloven er det bl.a. gjort endringer av betydning i følgende bestemmelser: Foreldelsesloven, panteloven og finansavtaleloven.

[4.1 Endringer i foreldelsesloven:](#)

Et relevant spørsmål i dag er hvordan man skal beregne restkravet dersom skyldneren misligholder gjeldsordningsavtalen. Hvordan blir situasjonen dersom skyldner etter for eksempel 4 år misligholder avtalen? Har fordringshaver fortsatt sitt opprinnelige krav i behold, eller er dette foreldet?

- Foreldelseslovens § 18 nr.2 er endret slik:

Er skyldnerens bo under konkurs, gjeldsforhandling etter konkursloven, offentlig skifte, eller er det åpnet gjeldsforhandling etter gjeldsordningsloven, avbrytes ellers foreldelse når fordringshaveren anmelder fordringen i boet eller til namsmannen. Foreldelse av alle fordringer som blir anmeldt innen utløpet av meldefristen i boet anses avbrutt den dag da det ble åpnet konkurs, gjeldsforhandling etter konkursloven eller gjeldsordningsloven eller offentlig skifte.

Dette betyr at anmeldte krav ikke foreldes under gjeldsforhandlingene. Foreldelsesfristen avbrytes ved at kravet anmeldes til namsmannen.

NB! Fristen anses avbrutt med virkning fra den dagen det ble åpnet gjeldsforhandling, og ikke fra den dagen kravet faktisk ble anmeldt av kreditor.

Foreldelse inntreffer ikke mens gjeldsforhandlingen pågår. Dette følger av foreldelseslovens §13, jfr. §18 nr. 2 og 21 nr. 1.

fortsetter...

▪ Foreldelsesloven § 21

Dersom fordringen blir omfattet av en gjeldsordning etter Gjeldsordningsloven, blir det regnet en ny frist på 10 år fra den dag da fristen for å ta stilling til frivillig gjeldsordning er løpt ut eller fra den dag da tvungen gjeldsordning ble stadfestet. Dette er regulert i §21 nr. 3 nytt nr. 4 første punktum. Dette betyr at hele kravet er i behold.

Blir skyldnerens forslag til gjeldsordning ikke vedtatt eller stadfestet, virker avbruddet av foreldelsesfristen i ett år fra den dagen fristen for å vedta frivillig gjeldsordning er utløpt. For tvungen gjeldsordning løper ettårsfristen fra avgjørelsen om nektelsen av stadfestelse ble truffet. Enten tvungen gjeldsordning nektes stadfestet av tingretten eller en kjæremålsinstans, regnes fristen fra den dagen høyeste instans har truffet avgjørelsen, og ikke først når avgjørelsen er rettskraftig.

Endringene i foreldelsesloven har rettet opp en uheldig situasjon for fordringshaver.

4.2 Endringer i panteloven:

▪ §1-5 b om tilleggskrav i form av rente

Utgangspunktet for beregning av hvor stor pantegjeld skyldner skal betjene er regulert i Gjeldsordningslovens § 4-8. Etter §4-8 bokstav a heter det at fordringer sikret ved pant i boligen innenfor boligens omsetningsverdi med tillegg av 10%, skal betjenes med rente under gjeldsordningsperioden. Det skal ikke betales avdrag i gjeldsordningsperioden, men hovedstolen består. Lån utover omsetningsverdi pluss 10% behandles som uprioritert gjeld og gis forholdsmessig dividende.

Men hva skjer med rentekravet dersom skyldner søker gjeldsordning ? Før endringen ville rentekravet bli å betrakte som en uprioritert fordring og bli betjent med dividende i gjeldsordningsperioden.

Det er foretatt en presisering i pantelovens §1-5 bokstav b som innebærer at panthaver som begjærer tvangsdekning i gjeldsordningsperioden, eventuelt etter opphevelse av gjeldsordningen, får dekning for ikke betalte renter de siste to årene regnet fra åpning av gjeldsforhandling. Har pantekreditor begjært tvangsdekning før gjeldsforhandlingen og denne ikke er gjennomført, anses tvangsdekningen som tilbaketrukket eller bortfalt etter tvfbl. §5-17.

Etter pantelovens §1-5, 2. ledd består renter opptjent senere enn to år før det er åpnet gjeldsforhandling hos skyldneren, inntil to år etter at gjeldsordningen er utløpt. Dette innebærer at en panthaver som begjærer tvangsdekning etter utløpet av gjeldsordningsperioden, får dekket to års renter forut for åpningen av gjeldsforhandlingen. Regelen er tidsbegrenset til to år etter utløpet av gjeldsordningsperioden.

▪ §3-21 om foreldelse av salgspant

Foreldelsesfristen for salgspant avbrytes når det åpnes gjeldsforhandling.

NB! Forutsetningen er at kreditor påberoper seg salgspantet ved kravsanmeldelsen.

Det inntre isåfall ingen foreldelse av salgspantet i gjeldsordningsperioden. Fordringen som salgspantet skal sikre, foreldes etter de alminnelige regler om foreldelse.

▪ §6-3 om foreldelse av lovbestemt pant

For gjeldsordningssaker setter pantelovens §3-4 bokstav d forbud mot tvangsdekning av

fortsetter...

---

skyldnerens eiendeler i gjeldsordningsperioden. Henvisningen i pantelovens §6-3, 1.ledd, tredje punktum til pantelovens §5-13, 1. ledd, annet punktum fører til at det ikke inntreer noen foreldelse av den lovbestemte panteretten i gjeldsforhandlingsperioden. Heller ikke i gjeldsordningsperioden bortfaller lovbestemt panterett. Det følger av pantelovens §6-3, 3. ledd at panteretten bortfaller tidligst en måned etter gjeldsordningens avslutning. Månedfristen får bare selvstendig betydning dersom foreldelse ellers ville inntrådt tidligere etter pantelovens §6-3, 1. og 2. ledd.

Foreldelse av utleggspant

I gjeldsforhandlingsperioden er det ikke anledning til å begjære tvangsdekning. Det følger derfor av pantelovens §5-13, 1. ledd at det ikke inntreer foreldelse under gjeldsforhandlingen. Oppnår ikke skyldneren noen gjeldsordning, og fristen for utleggspantet er utløpt under gjeldsforhandlingen, gir pantelovens §5-13

NB! en måneds frist til å begjære tvangsdekning for å unngå bortfall av utleggspantet.

Det er adgang til å begjære tvangsdekning i gjeldsordningsperioden dersom skyldneren misligholder betalingsplikten. Tilsvarende gjelder dersom gjeldsordningen oppheves.

[4.3 Endringer i finansavtaleloven](#)

Kausjonistens stilling under gjeldsforhandlingsperioden

For at kreditor ikke skal kunne kreve kausjonisten, har finansavtalelovens §71 blitt endret slik at denne er tilpasset gjeldsforhandlingsperioden etter gjeldsordningslovens §3-4. Se punkt 3.4 ovenfor om gjeldsforhandlingsperiodens lengde.

5. Oppsummering

Et vesentlig siktemål med endringene i gjeldsordningsloven var å avhjelpe de svakheter som var avdekket ved praktiseringen av loven.

Ved å presisere ønskelig praksis rundt gjeldsordningslovens lengde, vilkår for å oppnå gjeldsordning samt hva som kan beholdes av livsoppholdssatser og eiendeler, har endel av skjevhetene blitt rettet opp. Endringene har i tillegg klargjort endel av uklarhetene rundt foreldelsesproblematikken.

Behovet for og hensynet til likebehandling av kreditorene som "er et grunnleggende prinsipp i gjeldsordningsloven", har også blitt avhjulpet med de nye endringene. Som nevnt i pkt. 3.4 om skatte- og avgiftskrav, kan det likevel synes som om "likebehandlingsprinsippet" ikke er oppfylt på alle områder.

Etter min mening bør det også settes en minimumsgrense for sum dividendeutbetaling til kreditorene. Jeg har opplevd å motta dividendeutbetaling helt ned i kr.10,-. Dette er et klart misbruk av alle de involvertes tid og ressurser, ikke minst skyldneren selv, som ofte administrerer det meste av utbetalingene selv. Det følger av endringer i gol.§2-2, 2. ledd siste punktum at namsmannen tillegges et kontroll- og oppfølgingsansvar for gjennomføring av gjeldsordningen. Innholdet i ansvaret er likevel ikke klart definert i lovtekst eller forarbeider. Betydningen av endringene vil i praksis være begrenset til de namsmenn som har ressurser til å følge opp skyldneren og gjeldsordningsavtalen.

Namsmannens kompetanse og ressurser samt gjeldsordningspraksis vil nok være med på å avgjøre videre praktisering av reglene.

Fremtidens call-senter?

av Thor A. Andersen

Den observante leser har notert seg at vi har satt opp dette på agendaen på høstens møte. Jeg har dessuten beskrevet det som "Helautomatisk telefonbasert purrettjeneste (automatisert talemelding)". En rekke av våre medlemmer har ikke ressurser, økonomisk og teknisk til å etablere fulle Call Senter tjenester. På vårt møte på Gardermoen viste to av våre samarbeidspartnere en ny tjeneste, som jeg umiddelbart fant interessant. Jeg utfordret derfor UMS - Unified Messaging Systems AS v/ Harald Lindbäck til å sende meg mer informasjon om dette. Dette skrev han i en epost til meg:

"Jeg viser til dagens telefonsamtale og eksempelet på den automatiserte purremeldingen jeg sendte deg.

UMS har sammen med SystemPartner (SPN) integrert inkassosystemet Predator med UMS sin meldingsplattform. SPN har laget en egen tilleggsmodul, kalt Predator Modul Meldingslink, som overfører navnet på skyldner, vedkommendes mobil/hjemmetelefon, navnet på debitor, fakturabeløp, forfallsdato osv til en XML-fil som sendes kryptert over Internet til UMS.

Vårt system tar tak i hver enkelt "record" i filen og genererer en individuell talemelding til hver skyldner (kun privatpersoner) via en norsk talesyntese, hvoretter de blir ringt opp på mobil eller hjemmetelefon. Responset etter hver utsending blir deretter hentet opp av Predator Modul Meldingslink, som oppdaterer de riktige feltene i inkassosystemet. Via egne "ringeprofiler" bestemmes tidspunkt for oppkall, hvor mange ganger systemet skal ringe opp igjen hvis man ikke får svar, når man skal slutte å ringe om kvelden etc.

Fordelen med et slikt system er vesentlig reduserte portoutgifter, samt raskere innbetalinger i forhold til vanlige purrebrev. Mange inkassobyråer vet av erfaring at purrebrev i mange tilfeller ikke gir ønsket effekt, og at man derfor ringer manuelt til sine kunders skyldnere. En slik manuell telefonsamtale koster ca kr 25-30 per samtale (når man tar med lønnskostnaden til de som ringer). En automatisert telefonpurring koster derimot bare kr 2-3 (volumavhengig) per oppkall.

Tilbakemeldinger fra andre kunder som benytter tjenesten til purring og betalingsoppfølging er meget "oppløftende". De fleste sier faktisk at de setter pris på at de "slipper" å snakke med en ekte person. Dette fordi det er litt "flaut" ikke å ha betalt regningen sin. Og kundene betaler også raskere enn om de får purrebrev.

Dette telefonoppnings- og responssystemet blir i dag benyttet av en rekke selskaper som NetCom, Tele2 Danmark og snart også fire norske inkassoselskaper som benytter Predator. I tillegg benytter enkelte dagsaviser tjenesten for mer effektiv og kostnadsbesparende betalingsoppfølging. Kredittilsynet i Norge har godkjent bruk av tjenesten for inkassobyråer, som jo er underlagt strengere regler enn bedrifter som driver inn egne fordringer selv."

Jeg har nå invitert Harald til å presentere dette på høstens møte og vil benytte perioden frem til det til å bli bedre kjent med tjenesten og leverandøren, som en potensiell samarbeidspartner for bransjeforeningen.

---

nr. 1. 2004

NIFnytt

02.04.2004

6. årgang

ErgoEphorma's spalte

Av Terje Svarttjernet

Hei alle sammen

...og takk for sist. Jeg møtte flere av dere på Gardermoen 11. og 12. mars. Og det er alltid like hyggelig.

Vil først nevne at NIF har forhandlet fram lavere priser på bruk av våre informasjonstjenester. ErgoEphorma har lenge hatt et godt samarbeid med bransjen, og vi håper på et fortsatt langt og godt samarbeid. NIF-rabatten er omtalt av Thor et annet sted i denne NIFnytt utgaven.

Tilbake på Gardermoen: Diverse tilbakemeldinger viser at det kan være greit med litt informasjon om infotorg PRO og MultiAksess. Skal prøve å oppklare litt her. MultiAksess er vår Windows-løsning mot offentlige registrene (som folkeregisteret, motorvognregisteret, eiendomsregisteret, m.fl.) MultiAksess er en gammel løsning og vil ikke bli videreutviklet. Kun nødvendig vedlikehold og småjusteringer vil bli utført. Infotorg PRO er en Web-løsning som skal overta etter MultiAksess. Siden det er en Web-løsning krever den ingen lokal installasjon. All nyutvikling vil skje på infotorg PRO. Kan nevne her at nye tjenester som OBOS og Eiendomsverdi finnes kun på infotorg PRO. Noen fordeler med infotorg PRO er:

- Det er ingen faste abonnementskostnader knytte til infotorg PRO.
- Infotorg PRO inneholder en kundeservice-side. Her kan du bl.a. endre din brukertilgang, bestille nye, slette, endre fakturamottaker, etc.
- Brukernavn og passord som benyttes i MultiAksess kan brukes på infotorg PRO. Gi oss en melding via kundeservice-siden på infotorg PRO så sletter vi abonnementskostnadene på bruk av MultiAksess.

Adressen er www.infotorgpro.no

Jeg har lyst til å innføre en fast spalte i NIFnytt under ErgoEphorma. Terjes oppgavehjørnet. Litt moro må vi ha! I hver runde har vi en liten overraskelse som blir trukket ut blant korrekte innsendte svar. Deltar man på alle oppgavene i løpet av året (og har riktige svar), er det en større overraskelse som venter.

fortsetter...

nr. 1. 2004

NIFnytt

02.04.2004

6. årgang

1. Oppgave:

Kåre kjører samme strekning til og fra jobb hver dag. Han holder samme konstante hastighet hver gang. Han bruker 1 time og 20 minutter på strekningen. Men sist gang brukte han 80 minutter på strekningen, og han holdt samme hastighet på den samme strekningen. Hvordan kan dette skje?

Klikk på mail-adressen for innsending av svar.
nifoppgaver@ergoephorma.no.

Oppgaven er åpen helt til neste utgave av NIFnytt.
Vinneren kunngjøres i neste NIFnytt.

Terje Svarttjernet

2 NYE TJENESTER PÅ infotorg PRO

OBOS Rettsregister

På vår web-tjeneste infotorg PRO tilbyr vi informasjon om eierforhold fra OBOS sitt register over eierandeler og pantstillelser.

Tjenesten er åpen for de som har behov for denne informasjon. Ved søk på fødselsnummer eller organisasjonsnummer får man fullstendige opplysninger om:

- Andelseiere og eierandel
- Adkomstdokumenter til panteobjektet
- Borettslagets navn og adresseopplysninger
- Andel fellesgjeld
- Forsikringsopplysninger
- Eventuelle hjemmelsopplysninger
- Panteopplysninger (dato for pantstillelse, prioritetsangivelse, type pant, panthaver, ideell andel og eventuelle beløpsbegrensninger)

Tjenesten tilbyr også muligheter for bestilling av bekreftet pantattest tilsendt fra OBOS.

Prisen for søk i databasen er kr 10,- pr. søk. For bestilling av bekreftet pantattest tilsendt fra OBOS koster kr 130,65. Prisene er oppgitt eks. mva.

For mer informasjon ta gjerne kontakt med Mette Haugland. Telefon 23 26 12 67.
mette.haugland@ergo.no

nr. 1. 2004

NIFnytt

02.04.2004

6. årgang

Eiendomsverdi

I forbindelse med frivillig salg eller tvangssalg av fast eiendom er det viktig å få en rask oversikt over markedsverdi på eiendommen blant annet for å kunne vurdere muligheten for inndekking av pantet. I søken på å innhente informasjon om mulig markedspris benyttes i dag ofte eiendomsmeglere som kjenner området. Man tar gjerne en telefon, og forventer en tilbakemelding fra megler om en dag eller to. Dette er tungvint og tar tid.

Eiendomsmeglerne på sin side opererer gjerne med begrepet "2.-girs takst" i disse tilfellene. Det vil si foretar en rask sjekk knyttet til beliggenhet og utseende ved å kjøre forbi adressen i 2. gir.

Som et godt alternativ til "2-girs takst" tilbyr ErgoEphorma data fra Eiendomsverdi Skandinavia sin omsetningsdatabase. Tjenesten bygger primært med omsetningsdata hentet fra Eiendomsregisteret, samt oppdatert salgsinformasjon fra de store eiendomsmeglerkjedene. Databasen estimerer markedsverdi både for fast boligeiendom og borettslagsboliger. Estimatenes bygger på kjente omsetningstørrelser i nærområde og oppnådde kvadratmeterpriser på sammenlignbare boliger.

Ta gjerne kontakt med oss for nærmere informasjon og priser på Eiendomsverdi.

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://www.infotorgpro.no>. The page title is "infotorg PRO Eiendomsverdi". The main content area displays the following information:

Kommune:	0301	Gnr:	221	Bnr:	279	Fnr:	0	Snr:	0
Adresse:	STORPLETHS OATE 51 B								
	0461 OSLO								
Matrikel:	OSLO-0301/221/279/0/0 CA NE EDR								
Estimert markedsverdi:	1 430 000								
Basert på følgende opplysninger:									
Tid, omsetningsbeløp:	1430000								
Følgende:	Ikke latt hensyn til								

At the bottom of the page, there is a copyright notice: "Copyright © 2002. Tjenesten leveres av ErgoEphorma. Kundetel: 815 33 838 kundetel@ergoephorma.no".

nr. 1. 2004

NIFnytt

02.04.2004

6. årgang

Autorisasjonsordningen

av Lise Christiansen

I forbindelse med NIF sin autorisasjonsordning har nå de fleste hvor autorisasjonen gikk ut 01.01.2004 fått sine fornyede autorisasjonsbevis utlevert og som gjelder de neste to årene.

Noen har ikke klart å få med seg påfyllingen på 20 timer i løpet av forrige 2 årsperiode, og for de det gjelder må de eventuelt gå opp til ny eksamen for å kunne opprettholde sin autorisasjon dersom de ikke kan klare å dokumentere 20 timers kursdeltagelse eller alternative kompetanseøkende tiltak innenfor to års perioden.

Disse 20 timene må være relatert til 50 % av inkassofaget, og de resterende kan enten være innen ledelse og regnskap/data. De to sistnevnte punktene blir godskrevet med ½ time pr. time mens inkassofaget blir godskrevet time for time. Annen relevant ikke inkassofaglig deltagelse må forelegges Sensorutvalget for individuell vurdering.

Forskrift om Autorisasjon av Inkassobevillingshavere i NIF sier i § 1 at det er et ”vilkår for medlemskap i foreningen at det til enhver tid er minst 1 autorisert bevillingshaver pr. kontor/avdelingskontor.”

Vi håper dere er med på å opprettholde denne ordningen og følger reglene som er satt i forskriften slik at vi ikke ser å nødt til å ekskludere noen av våre medlemmer.

Avslutningsvis vil jeg få ønske dere alle en riktig GOD PÅSKE!

Vil du ha inn en kunngjøring, noe du vil dele med andre, en annonse eller annet i NIFnytt?

Ta kontakt med oss pr. telefon 33 46 95 60, eller send oss en e-post: lise@inkasso.no

---

NIFnytt, Postboks 311, 3201 Sandefjord
Besøksadresse: Thor Dahls gt. 1, tlf.: 33 46 95 60, fax: 33 46 93 13
Redaktør: Lise Christiansen, e-mail: lise@inkasso.no
Ansvarlig redaktør: Thor A. Andersen